

EMERYTURA ROLNICZA. KRUS czy ZUS, a może jedno i drugie?

Dla emerytów

W razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z ZUS z prawem do emerytury z KRUS wypłaca się tylko jedno świadczenie – wybrane przez zainteresowanego.

Stanowi o tym art. 96 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 z późniejszymi zmianami), zwanej ustawą emerytalną, w połączeniu z art. 33 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który jednocześnie przewiduje pewne wyjątki od tej zasady.

Pod warunkiem

Wypłata tylko jednego świadczenia nie dotyczy osób urodzonych po 1948 roku, uprawnionych do emerytury rolniczej i jednocześnie emerytury z ZUS, ale przyznawanej na tzw. nowych zasadach. Osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalno-rentowym w KRUS i/ lub ZUS, w przyszłości mogą liczyć na uzyskanie prawa do emerytury odpowiednio z funduszu ubez-

pieczenia społecznego rolników i z funduszu ubezpieczeń społecznych. Oczywiście pod warunkiem, że spełnią wszystkie warunki wymagane do uzyskania tego świadczenia (tabela).

Nie dla domowników

Wcześniejsza emerytura rolnicza na obecnych zasadach przysługuje tylko rolnikom (nie przysługuje domownikom) przed ukończeniem wymienionego wieku, o ile ubezpieczony do 31 grudnia 2017 r.:

- osiągnięcie wiek 55 lat (kobieta) lub 60 lat (mężczyzna) oraz
- będzie podlegał rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat, a także
- zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej, co przy wcześniejszych emeryturach jest warunkiem koniecznym.

Emerytura częściowa

- warunki dla kobiet: ukończone 62 lata i 35-letni okres ubez-

pieczeniowy (składkowy i nieskładkowy),

- warunki dla mężczyzn: ukończone 65 lat i 40-letni okres ubezpieczeniowy

Okres składkowy

Okres składkowy to inaczej lata pracy, kiedy płaciliśmy składki, a okres nieskładkowy to okresy pobierania np. zasiłków chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku lub świadczenia przed-emerytalnego. Okresy nieskładkowe uwzględniane są do 1/3 okresów zatrudnienia. Zatem, jeśli ktoś ma 30 lat składkowych, może doliczyć maksymalnie 10 lat. Emerytura częściowa to mniej więcej połowa pełnej kwoty emerytury.

Zgodnie z przepisami kobieta, jeżeli przejdzie na nią w wieku 62 lat, może otrzymywać to świadczenie przez 5 lat, czyli do ukończenia 67 roku życia. Później dostanie emeryturę 100% (pełną). Mężczyzna może otrzymywać emeryturę częściową przez 2 lata.

Zawieszenie, zmniejszenie emerytury (renty) rolniczej

Emerytura rolnicza składa się z dwóch części – składkowej i uzupełniającej. Uzyskanie prawa do rol-

Tabela. Warunki wymagane do uzyskania emerytury z KRUS i ZUS dla osoby urodzonej po 1948 roku

Warunki do uzyskania emerytury	KRUS	ZUS
Ukończony wiek emerytalny	w zależności od daty urodzenia ubezpieczonego*: ✓ od 60 do 67 lat – w przypadku kobiet ✓ od 65 i 5 miesięcy do 67 lat – w przypadku mężczyzn	w zależności od daty urodzenia ubezpieczonego: ✓ od 60 do 67 lat – w przypadku kobiet ✓ od 65 i 5 miesięcy do 67 lat – w przypadku mężczyzn
Wymagany okres ubezpieczenia	co najmniej 25 lat ubezpieczenia emerytalno-rentowego, określonego w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników	brak (wystarczy jakikolwiek okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego w ZUS)
Podstawa prawna	art. 19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników	art. 24 ustawy emerytalnej

niczego świadczenia emerytalno-rentowego nie zależy więc od zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, z wyjątkiem wcześniejszej emerytury rolniczej. Ale jeżeli emeryt lub rencista lub jego małżonek jest właścicielem (współwłaścicielem) albo prowadzi gospodarstwo rolne, wypłata emerytury lub renty rolniczej ulega częściowemu zawieszeniu.

Zawieszenie wypłaty dotyczy części uzupełniającej emerytury lub renty. Zawieszenie, zmniejszenie w przypadku prowadzenia przez rolnika działalności rolniczej zostało uregulowane w art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis ten w sposób wyczerpujący precyzuje zasady zawieszania rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych, a ust. 4 tego artykułu definiuje zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej na potrzeby tej zawieszalności.

Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje, w ściśle określonych przypadkach, wypłatę 50%, 75% albo 100% części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej mimo że, emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Planowane zmiany

1. Utrzymanie odrębnego systemu ubezpieczeń społecznych dla rolników KRUS.
2. Obniżenie wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, przy równoczesnym spełnieniu warunku 25 lat opłacania składek.
W takim przypadku znikną emerytury częściowe.
3. Rząd nie zgodził się na przedłużenie wcześniejszych emerytur, po 1 października 2017 roku rolnicy stracą możliwość przechodzenia na wcześniejsze emerytury.
4. Podniesienie najniższej emerytury i renty rolniczej do poziomu 1000 zł brutto, przy spełnieniu warunku stażowego.
5. Utrzymana zostanie zasada wypłaty pełnej emerytury lub renty w sytuacji, gdy emeryt (rencista) prowadzi gospodarstwo z małżonkiem ubezpieczonym w pełnym zakresie w KRUS, a małżonek jeszcze nie nabył prawa do świadczeń z KRUS.
6. Podniesienie do poziomu minimalnego wynagrodzenia (obecnie jest to 50%) kwoty zarobku z umowy zlecenia, umowy agencyjnej, nie powodującej wyłączenia rolnika lub domownika z KRUS.
7. Nowe przepisy emerytalne wejdą w życie 1 października 2017 roku.

Szczegółowe informacje na stronie www.krus.gov.pl
Regina Hołda DODR

